

TELEGRAFUL ROMAN.

Are Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
de-gare publicare.

Nr. 3408 Pres.

Cuvînt arhipăstoral

cătră onorabilul cler și credinciosul popor
archidiecezan.

Astăzi resună până și prin celea mai îndepărtate unghiuri ale monarhiei austro-ungare scirea îmbucurătoare: că Alteța Sa cesaro-regie, archiducesa **Stefania**, socia Alteței Sale cesaro-regie, a principelui de coronă **Rudolf**, astăzi în 21 August (2 Septembrie nou) la 7 ore 15 minute ale dimineții, în castelul imperial din Laxenburg, născu norocos o princesă, și că atât serenissima mamă cât și ânteunăscuta Alteței Sale se află după împregiurări într-o stare a sănătății deplin multămitore.

Acăsta scire îmbucurătoare o vestesc și eu onorabilului cler și credinciosului popor archidiecezan, fiind convins: că acest eveniment în sinul familiei preanalte domnitore, va produce bucurie mare în inimile tuturor supușilor fideli ai Măjestaței Sale cesaro regie, ai preagrațiosului împărat și rege al nostru, er' mai ales în inimile clerului și ale poporului ortodox de sub archipăstoria mea, care după darul lui Dumnezeu și după virtuțile sale creștinesci și cetățenesci toate speranțele pentru un viitor mai ferice le pune mai ales în grația preanaltei case domnitore, întocma precum după Dumnezeu tot aceiași preanalte case are de a multămi în prima linie totă prosperarea sa din trecut și totă partea cea bună ce o avem în pozițiunea noastră de astăzi ca fi ai bisericii și ca cetățeni ai statului.

Vedându-ne astfel împlinite rugăciunile cătră atotputernicul Dumnezeu, la cari vi se va fi dat un indemn special și prin cuvîntul meu arhipăstoral, ce vi l'am adresat la 7 Iuliu a. c. sub Nr. 2481 Pres. — acum noi toți, ca creștini buni rădemați întru toate pe prevedința dumnezească, avem să ne redicăm inimile cătră același atotputernic și preindurat Dumnezeu, aducându-i multămiri pentru ascultare și împlinirea rugăciunii noastre; de acea în speranța sigură, că onorabilul cler și credinciosul popor archidiecezan, condus și altcum de simțurile sale cele bune, va urma întocma cuvîntului meu arhipăstoral, prin acăsta ordinez: ca din incidentul născerei celei mai tinere princese cesaro-regie, în Dumineca viitoare, adică la 28 August (9 Septembrie nou), în toate bisericile din archidieceză, sub sânta liturgie și anume după rugăciunea amvonului să se cetască din genunchi rugăciunea de multămirie cuprinsă în liturgieriu, aplicându-se la aceea înaintea cuvintelor „Biserica ta cea sântă” incisul

„acesta: „Întregă monarhia noastră austro-ungară”; apoi să se cânte în choruri Docsologia cea mare, și în fine Tropariul „Măntuesce Dómne poporul tîu”.

Oficiile protopresbiterale sînt însărcinate a grăbi cu trimiterea acestui cuvînt arhipăstoral la singuraticile oficii parohiale din tracturile lor, dela cari aștept să pregătască pre popor la acest act de multămirie, și preste tot să se îngrigescă ca însuși acest act să se petrécă cu totă posibila solenitate.

Sibiu, 21 August vechiu, 1883.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop și metropolit.

Un ecou care ne privesce.

În „Românul” aflăm un articol, care se ocupă cu politica românilor din Ungaria și Transilvania. Până una alta reproducem articolul simplu. Ne rezervăm a reveni asupra lui.

Eată articolul:

„La Gazette d'Hongrie” atinge o cestiune de care interesele de căpetenie ale naționalității române ne obligă să ne ocupăm și noi.

E vorba de atitudinea românilor de sub coroana Stulii Stefan pe arena luptelor politice.

Eată ce țice numitul țiar din Pesta:

„Să scie că concetățenii nostri români din Transilvania au protestat până acum în contra statului ungar prin abținerea lor dela urnele electorale. Ei au refuzat de a trimite deputați în parlamentul ungar și de a face parte din consiliile municipale (?!?) Red. Tel. Rom) în comitate.

„Scirile sosite dela Deva anunță că abstenționistii de eri se gândesc serios astăzi a părăsi politica pasivă pe care au urmat-o până acum.

„Mai mulți advocați români, ni se asigură, au usat de dreptul de a face reclamațiuni în vederea rectificării listelor electorale. Românii din Transilvania au dar intențiunea de a lua parte de astă dată la lupta ce are să se înceapă în curând în Ungaria. Alegerile municipale trebuind să se facă în toamnă, ei voiesc a pune mâna, cu aceasta ocaziune pe direcțiunea cător-va comitate transilvane, spre a pute lucra mai cu eficacitate, anul viitor, când se vor face alegeri parlamentare.

„Ne grăbim de a declara că această hotărîre din partea concetățenilor nostri români are toată aprobarea noastră.

„Pe de altă parte, e în interesul bine înțeles al statului ca toți cetățenii unguri se exercite dreptul de alegători și să ia astfel parte la viața publică.

„Compatrioții români din Transilvania vor putea astfel se espună într'un mod legal, și se facă se triumfe plânșerile (griefe) precum și reclamațiunile lor.

„Prezența lor în parlament îi va pune în legături directe cu deputați maghiari, care-i vor cunoaște și cărora li se vor face cunoscuți. Și când oamenii se cunosc, sînt foarte aproape de a se înțelege.

„Așteptăm dar — țice încheind „Gazette de Hongrie” — cele mai bune rezultate dela noua politică ce au de gând să urmeze concetățenii nostri români din Transilvania”.

Împărtășim din toate punctele de privire vederile „Gazettei Ungariei” și credem a ne face o datorie, sfătuiind pe frații nostri din statele de sub coroana sfântului Stefan de a se pregăti serios și a lua parte la luptele electorale cu demnitatea și otărirea ce e în tradițiunile națiunii române, ori când în cestiune se găsește existența ei.

Pasivitatea și-a făcut veacul și amari foarte au fost roadele ce s'au cules în urma ei.

Dela 1867, când marele principat al Transilvaniei fu alăturat la Ungaria fără învoirea locuitorilor lui, aceștia deciseră a se abține la alegeri nu trimite deputați la Pesta pentru a nu consimți astfel la nedreptatea faptului îndeplinit.

Protestarea aceasta nu numai rămase fără efect multămitor pentru cei cari o făcură, ci lăsă timp liber favoriților despoierii națiunii române de autonomie.

Parlamentul unguresc, an cu an, stîrbî drepturile românilor;

el tinse și tinde a-i face iloți chiar în patria lor și a strămoșilor lor;

ale nimici sau cel puțin ale micșora dreptul de control, cerînd românilor, pentru a fi alegători, un cens mai mare de cât se cere în Ungaria; fracționînd comitatele Transilvaniei astfel încât românii nu mai sînt în majoritate în multe din comitate;

ale răpl în fine chiar limba și prin urmare naționalitatea.

La aceste atacuri veditate și periculoase națiunea română din Transilvania a opus arma abținerii.

Realitatea lucrurilor a dovedit ori cui că slabă foarte a fost, este și va fi aceea armă.

Trebuie dar a se căuta o alta.

Și când țicem oceața să nu creadă nimenea că am fi îngrigiați pentru viitorul fraților nostri de sub coroana sântului Stefan.

Maghiarizarea e o fantasmă, care poate fi urmărită, dar nici o dată nu va ajunge o realitate pentru naționalitățile cari vor să trăiască.

Într'adevăr, de n'a perit românul când ordele barbare îl copleșau, nu va perli, nu poate perli acum, când o mână de oameni mai mult entusiasti decât logici încearcă să-l sugrume cu ale lor mâni paralizate de nedreptate.

De n'a perit, de nu și-a uitat limba când cu învoirea lui chiar limba slavă devenise și limba oficială și limba bisericeii, n'o va uita acum, pentru a adopta pe cea maghiară.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

— Așa! țise el cătră Cristian, eu mă odihnesc și Dta rînduești, lucrezi... Nuți pot ajuta?

— Nu, nu domnule Goefle, n'ai ce ajuta. Veți că am isprăvit. Ești încă prea încălțit pentru a pleca cătră Stollborg?

— Cătră Stollborg? Să ne culcăm, escitați cum sîntem?

— Dacă este ușa, domnule Goefle, Dta poți eși din castel prin ușa secretă și poți reintra prin curtea cea mare, spre a lua parte la cină, pentru care tocmai sună clopoțelul și la desfătările ce doară se pregătesc pentru restul serei. Încât pentru mine, rolul meu este acuma terminat și fiindcă Dta ai tăgăduit sângele Dtale generos, și deoarece eu nu pot reapărea lîngă dta sub numele Cristian Goefle, am să mînănc oare ceva să studiez nițel mineralogie, până ce-mi va veni somnul.

— În adevăr biete băiete, trebuie că esti ostenit.

— Am fost încâtva, înainte de a începe piesa; acuma, sînt ca și Dta, escitat, domnule Goefle. Pentru improvisațiuni ești tot deanna mai dispus, când vine momentul de a sfărși și când cade cortina, după un desnodăment, din care ai putea începe earăși. Atunci ai foc, suflet și spirit!

— Așa este: și eu nu te părăsesc; singur, îți va fi urit. Eu cunosc emoțiunea aceasta, ea este și mai escitantă și acum ași face însumi nu știu ce, ași recita o tragedie, ași compune o poemă, ași da foc la o casă, sau m'ași îmbăta, pentru a sfărși cu multămirie dorinței de a face ceva estraordinar.

— Păzește te, domnule Goefle țise Cristian rîdînd, asta ușor țî s'ar putea întempla.

— Mie? Nici odată! nici o dată! nici o dată! Of! eu sînt de o sobrietate proastă.

— Și totuși, butelia este pe jumătate goală, veți!

— O jumătate de butelie de porto pentru doi inși cred că nu este scandalos.

— Pardon! eu nu o am atins: eu n'am beut decât limonadă.

— În cazul acesta, țise dl Goefle împingînd păharul dela sine, ce togmai îl umpluse, departe de mine, cu beutura aceasta perfidă! A se îmbăta sinugr este lucrul cel mai trist din lume. Vrei să

vii cu mine la Stollborg să ne îmbătăm împreună? Sau, mai bine... stăi... eu am auzit ađi-dimineată vorbind aici, că vreau să facă o excursiune cu torțe pe lac, decumva nu va ninge. Timpul era astă-seară, când am venit foarte frumos. Aid să mergem și noi. Știi, că cine vrea să poate masca, în decursul Crăciunului, și... pe onoarea mea, da eu imi aduc acuma aminte, că contesa Elveda a vorbit ađi-dimineată de o mascaradă.

— Idee bună! țise Cristian; acolo voi fi în elementul meu, eu, omul cu masca!... Dară de unde să luăm costumele? Eu am vre o sută în cutia mea, dară ne este la amândoi imposibil a ne reduce la statura marionetelor noastre!

— Ei! poate găsim ceva în Stollborg. Mai scii?

— În garderoba mea, de sigur nu.

— Ei bine, poate într'a mea! Când n'ai ceva mai bun, îți întorci surtucul. O să vedem! cu imaginațiune...

— Du-te dară, domnule Goefle; eu te urmez; mai am să mi încarc măgarul și să mi primesc banii. Jea masca aceeața, caci eu am alta; poate sînt oameni curioși pe scară.

— Sau curioase... pentru dta. Grăbescete Cristiane, eu merg înainte.

Și dl Goefle, sprinten și ușor ca un june de doue-țeci de ani, sări pe scară boldind servitorii și

Nu dar fiind că ne am teme că ungerii își pot realiza visul de stărpire a românilor ne unim cu *Gazette de Hongrie*, spre a îndemna pe români se ia parte la luptele politice, ci pentru că procederea urmată de ei până acum nu ni se pare nici logică, nici folositoare, nici chiar conformă ideilor secolului în care trăim.

Tăcerea e o armă usată.

Cine tace, consimte, ține înțelepciunea popoarelor.

Întru cât privesc popoarele, țin de altă parte Saint-Marc Griaudin, mor numai acelea care tac.

Dorim dar — și spunem sus și tare aceasta dorință, pentru că vom binele pentru toate naționalitățile și prin urmare și pentru statul ungar — dorim ca și românii să ia parte la luptă, să intre în parlament și acolo. — în fața și în auzul lumii întregi — să arete nedreptățile ce li s'au făcut și li se fac și se revendice drepturile lor istorice, drepturile lor politice.

Afirmăm aceasta solidaritate națională și nu tocmai bunii nostri vecini, ungerii ne pot tăgădui acest drept: căci anii trecuți densii au afirmat asemenea solidaritatea lor cu țării și au afirmat-o prin fapte, care nu intră și nu pot intra în vederile noastre.

Ceea ce le a fost permis ungerilor, ne va fi negreșit permis și nouă, mai cu osebire că noi nu îndemnăm pe frații nostri decât de a se menține necurmat pe terenul legal, și a căuta, chiar în exercitarea drepturilor stăruite ce li s'au mai lăsat, scutul limbei, scutul naționalității lor.

Revista politică.

Sibiu, în 19 August.

Ministrul president Tisza este încă tot la Viena. De asădată are timp mai îndelungat de a cugeta asupra propunerilor sale, pe care coroana are să le aproabe și confirme. Poate că ziua de astăzi va fi aceea în care se va decide asupra sorții Ungariei. Foile din Budapesta sunt pline de încredere, că coroana va aproba și confirma propunerile ministrului president Tisza; foile din Viena însă lasă se transpire mai mult decât e de lipsă, că e verosimil, că ministrul de externe Kálnoky, cărui i se atribuie a fi simbolul unității monarhiei, încă are să țină un cuvânt la propunerile cu care Tisza s'a dus la Viena. Dacă verosimilitatea aceasta s'ar transforma în adevăr, ne am afla în ajunul unei crize ministeriale, care ar produce una parlamentară și în fine și o criză de sistem politic.

Atât în Ungaria cât și în Croația lucrurile nu s'au schimbat spre bine. Ceea ce spun oficioasele aži despre domolirea spiritelor în ambe părțile numite, deminte a doua și biroul telegrafic, aducând detairi nouă cum este și atacarea vagonului directorului de finance din Agram David, care a dat privilegiu la mișcările croate. În vagonul lui au dat niște escedenți cu petri. În Crapina a fost Vineri o luptă în toată forma. Cam la două mii de oameni au dat năvală asupra primăriei și asupra perceptoratului. Gendarmii au tras din puseci asupra mulțime și au ucis pe un țeran.

Dela Mostar, în Erțegovina se signalează mișcări nouă. „D. Ztg“ este încunoscintată că în Galiția încă este pe aci să se înceapă o ceartă de firme. Mai mulți căpitani de districte, din ținuturile resăritene ale Galiției, au emis cerulare, a pune la cancelariile primării lor firme cu inscripțiune polonă. Mulți primari ruțeni nu vor să se conformeze ordinului ci pun la cancelariile lor inscripțiune ruteană. Unul dintre căpitani de districte au provocat pe un primar se delătura in-

scripțiunea ruteană, ceea ce primarul nu va se face. „Slovo“ adauge că din cauza aceasta spiritele în comunele ruțene sânt foarte agitate.

Dela Cernăuți s'a telegrafat Sâmbătă la „D. Ztg“ în Viena, că dincolo de Prut s'au observat concentrându-se despărțeminte de armată românească, mai cu seamă trupe de geniu, se ține, pentru manevrele de toamnă.

În Bulgaria se fac încercări de fusionarea liberalilor cu a conservativilor.

Dela Asociațiune.

Brașov, 18/30 August 1883.

II

În raportul meu trecut v'am descris cum a decurs prima ședință. Mai adaug, că la parastasul din biserică Sântului Nicolae cântările le-a executat Reuniunea română de cântări din Brașov, sub conducerea domnilor Pantilimon și Georgiu Dima. E de prisos se mai adaug cum s'au executat cântările, ajunge numele domnului Georgiu Dima, care dacă se angajează la ceva, o face perfect. A avut mare efect executarea pieselor „Plâng și mă tânguiesc“, și „Ceata Sfinților“, ambele compozițiile domnului Dima, parte cunoscute și apreciate de „Telegraful Român“ încă de când cu Parastasul pentru fericitul Andrei cel mare din incidentul al 10 aniversării a mutării sale dela noi.

Și acum se trec în mod cronologic la concertul de Mercuri seara. Așteptam cu mare nerăbdare concertul. Pe de-o parte sciam că Reuniunea română de cântări din Brașov e vechie, dispune de puteri considerabile, și pe de alta eram informați, că ea va executa unele piese executate și de alte reuniuni.

Programa a fost următoarea:

Programa:

1. Murășan jun. „Stefan cel mare“ Uvertură pentru orchestră.
2. Loewe C. „Archibald Douglas“ Baladă pentru voce de bas cu acompaniament de piano: cântată de d-nul G. Dima.
3. Leonard H. Grande „Fantaisie militaire“ pentru violină cu acompaniament de piano, executată de d-nul Dr. I. Baiulescu.
4. Dima G. „Hora“ Cor de dame și barbați cu orchestră.
5. Gade W. „Crăiasa ielelor“ balada suedică pentru solo, cor și orchestră.

Numărul prim l'a executat capela catății sub dirigența junelui autor. Aplauzele publicului l'a silit se o repețească. Cred că această impregiurare caracterizează destul de bine atât compoziția autorului, modul executării, cât și gustul musical al publicului român.

Domnul Georgiu Dima a cântat cu multă artă, după cum cântă Domnia Sa tot deauna, cu artă deamă unui public mai obiectiv, care scie că limba muzicii este universală, înțeleasă de toată lumea, fie textul cum va fi. Dispoziția domnului Dima a rivalizat cu arta de a sci cânta, și care în rola din Crăiasa Ielelor ne a făcut să-l admirăm și mai mult ca până acum.

Nu este prima dată că în diariul dvoastre se face amintire despre măestria arcului domnului Dr. Baiulescu. Repetăm cele țise de mai multe-ori. Vioara domnului Baiulescu ne revoacă în memorie credința despre cimpoiul fermecat.

Numărul 4 l'a executat reuniunea română de cântări din Brașov sub conducerea autorului. Ajunge a spune cine a condus. La repețitele aplause ale publicului a trebuit repetată.

În Nr. 5 rolul reginei l'a cântat doamna Lenger pe cel al mamei domnișoara Murășanu, ear Oluff a fost domnul Georgiu Dima.

Scriu sub impresiunea simțemintelor, ce mi le-a stărnit concertul de a seară, impresiune oprimată prin improspetarea simțemintelor dela concertul Reuniunii române de cântări din Sibiu, unde 'mi stau față în față reuniune cu reuniune, solisti cu solisti și conducătorii cu conducătorii. Cu totul tot alt cum a interpretat pe autorul conducătorii reuniunii de cântări din Sibiu, și altcum cel din Brașov, e tare probabil că de aici a urmat și interpretarea solurilor din partea femeiască în ambele părți.

Brașovul dispune de bune și multe puteri musicale. O cântare dacă ese face efect, trebuie să fie executată cu observarea tuturor, câte le prescrie autorul. Și dacă ele nu sânt observate, vina nu cade asupra corului. Publicul a aplaudat și nu țără cuvânt, căci reuniunea de cântări din Brașov, și solistele încă sânt membre în reuniune, merită toată recunoscința. Voința și zelul zac în puterea omului talentul e preste puterile lui.

Observăm că sala dela numărul 1, a fost plină de public distins. Tot ce avea românul în Brașov mai ales, se afla la concert. Asemenea mulți străini. E de prisos să mai spun, că căldura era aproape nesuferibilă.

Concertul s'a început la 8 oare și s'a terminat la 11.

Joi la 10 oare și 50 de minute s'a deschis ședința a II.

După autenticarea protocolului ședinței prime, s'au cetit mai multe telegrame, dela presidentul Asociațiunii, dl Timoteiu Cipariu, dela studentii de medicină din București, dela românii din Selagiu, dela români din Viena, și una în poezie, dela: „Poetul Chiorului din sinul poporului; Vasiliță Cosmușan, vechiul poet chioroan“, care a produs mare ilari-tate.

A mai intrat apoi o scrisoare privată dela N. Droc Barcianu, în care felicită reuniunea și una dela dl Dr. Nicolau Pop, conector, în care spune că pune la dispoziția asociațiunii mai multe esemplare din opul său „Schiță din Istoria Brașovului cu specială considerare la români“, și împedecat de boală, nu o poate împărtași în persoană printre membrii Asociațiunii. Încredințează însă cu aceasta pe profesorul Lazar Nastasi.

Urmează ordinea țilei. Comisiunea pentru încasarea tacselor dela membri noi prin domnul Bartolomeiu Baiulescu raportează, că s'au încasat dela membrii noi 1071 fl., între membrii 62 sânt membrii noi, și în special din Brașov 43.

Comisiunea budgetară prin raportorul ei Dr. Alecsi recomandă spre primire proiectul de budget al comitetului cu singura excepțiune a poziției. B. Stipendii și ajutoare, punct 17. unde propune ca stipendiul de 300 fl. să se dea tinerilor, cari vor asculța silvicultura.

Asupra proiectului de budget se nasce la desbaterea în general o discutie foarte vie.

Advocatul N. Strevoiu dorește ca asociațiunea transilvană să-și estindă activitatea sa nu numai asu-

chiar unele dame bine învățate, cari se erau furișat acolo pentru a vedea pe vestitul Cristian Waldo trecând.

Așa și Cristian nu făcu nici un șgomot și nu întâlni mai pe nimenea coborind un moment mai târziu scara și purtând lada și pachetul său cel mare.

— Acesta, se țise, este servitorul, pentru-că duce calabalicul. Se pare că și el se maschează, tândala.

Curiosul se supărara că n'au putut vedea cea mai mică trăsătură, că nu 'și-au putut face cea mai mică idee de turnura veritabilului Waldo, dispărut cu repețimea fulgerului.

Cristian terminase pachetarea precând observă că jupânul Iohan caută al surprinde și a satisface curiositatea sa personală, încercându-se a intra fără veste în salon, sub pretext de a-i plăti salariul reprezentațiunii sale. El se hotări ași bate joc de acest personaj obraznic, și fiind mascat cu grije, el îi deschise ușa cu multă politeț.

— Am onoarea a vorbi cu domnul Cristian Waldo? țise stolnicul predându-i suma tocmită.

— Cu el însuși, respunse Cristian; nu recunosc glasul și hainele mele de odinioară.

— De bună seamă, amice; dară mi se pare că și servitorul dtale se maschează; căci tocmai l'am vățut trecând așa misterios ca dta însuși și mai

bine îmbrăcat, pe onoarea mea, ca eri când ați sosit.

— Da, fiind-că ștregarul acela, în loc a duce blana mea a mână, își permite a o îmbrăca; el e cam într'o ureche și eu îl las să se facă.

— Dară, de ce mă mir este, că el mi se părea când ați venit cu un cap mai mic decât dta.

— A! de asta te miri?... țise Cristian chemând într'ajutor resursele improvisațiunii. N'ai observat dară încălțăminte sa de astăzi?

— Nu i-am băgat seamă! A mers pe cataligi?

— Nici decum, el are patine, patru sau cinci policari de înalte.

— Și pentru ce?

— Cum! domnule stolnic, un bărbat de spirit ca dta îmi faci o asemenea întrebare?

— Mărturisesc, că nu înțeleg, respunse Iohan mușcânduși buzele.

— Ei bine, domnule stolnic, dta scii că, nefind amândoi operanți a unui teatru ca acesta de statură în câtva egală, unuia din ei i se vede capul, ceea ce, de bună seamă, n'ar face efect bun în nivelul burattinilor, și el ar semăna pe scena aceasta mică cu un locuitor din Saturn; seu celalalt, cel mai mic ar fi nevoit a-și ridica mâinile la o înălțime ostentivă, de n'ar pute face două scene.

— Dar așa servitorul dtale își pune patine ca se fie așa de înalt ca dta? Ingenios! foarte ingenios, pe onoarea mea!

Și Iohan adause cu un aer indoelnic:

— Mă mir de n'am auțit șgomotul patinelor când a coborit scara.

— Încă ceva, domnule stolnic, unde-ți lași să adoarmă sagacitatea dtale naturală. Dacă patinele aceste n'ar fi îmbrăcate în pêsă, ar face în baracă un șgomot nesuportabil.

— Dta îmi spui atâtea... dar tot nu mă vei face se înțeleg, cum băiatul acela, cu spirit așa vulgar, ți-a putut ajuta așa minunat.

— Ei! respunse Cristian: așa este artistul în general. El escelează pe scânduri (aici ar trebui să țice sub scânduri), și după ce a eșit recade earași în noapte, mai ales când are nefericitul obicei a bea cu lacheii dintr'o casă bună.

— Cum! Dta creți că el a beut aici cu...

— Cu lacheii Dvoastră, cari își vor fi raportat conversația sa interesantă, domnule stolnic, de oare ce ai scirile aceste autentice despre gradul inteligenței sale...

Iohan își mușcă earăși buzele, și Cristian era de aci încolo convins că incognitul său a fost tradat până la un punct oare-care de Puffo, cu păharul în mână, sau doară de Massarelli, cu banii în buzunar. Puffo nu cunoscă pe Cristian decât sub

pra împărțirii de stipendii, ci se caute a lucra asupra masei poporului.

În ce privește stipendiile și împărțirea lor a nimerit cuiul în cap, domnul avocat Sorescu, care a arătat că cu stipendii de câte 300—400 fl. numai nefericim pe tineri.

Domnia sa a arătat, că cei mai mulți tineri ai noștri vin dela universitate cu coliva în pept — după cum dice poporul — și la un an doi mor. Esemplele sunt foarte dese. Propune să se reducă numărul și să se ridice suma stipendiilor: cu alte cuvinte ele să fie mai puține și mai mari.

Domnul Trombițaș propune ca asociațiunea la facerea bugetului să se acomodeze §. 2 din Statute: Cultura poporului român.

Domnul Babeș propune ca să se sisteze stipendiile devenite vacante și comitetul se prezenteze la sesiunea viitoare un plan în privința stipendiilor. La aceasta se alătură și domnul Trombițaș.

Domnul Cosma propune ca propunerile făcute să se dea la comisiuni spre a raporta în ședința procsimă asupra lor.

Domnul profesor Comșa a propus ca bugetul să se ia dela ordinea dîlei, și să se aducă în ședința procsimă.

În fine vorbesce încă pentru propunerea domnului Cosma d. Vis. Roman, apoi se pun propunerile la vot și se primesce a domnului Cosma.

Acuma era să se treacă la buget în special; și s'a vădut că aceasta nu e cu puțință până nu va raporta comisia asupra propunerilor făcute. Și așa desbaterea bugetului se amână pe ședința procsimă. Și astfel s'a urmat conform propunerii domnului Comșa, pe care adunarea o a respins.

Înainte de închiderea ședinței domnul Căpitan Stezariu demisionează pentru totdeauna din postul cassariu.

Cu aceste s'a terminat ședința a II.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“

Rădăuți 29 August 1883. Scoalele populare din satele românesce din Bucovina nu prosperează; pe lângă aceea, că sunt puține, cele ce există, sunt rău cercetate, eară învățătorii, fiind în majoritate precumpănitoare oameni fără conștiință și fără zel, nu sunt sufletul scoalelor.

Dară vina cercetării rele o poartă în linia primă Căpitanatele, cari, având conducători tot oameni străini, nu sunt sincere în executarea determinațiilor legilor scolastice în satele românesce. Ele se mulțămesc a da din când în când câte o poruncă antistielor comunale, și încă câte odată chiar în termeni aspri, ca să caute, că copii să umble la școală, dară aceste porunci rare sunt în ființă atât de serioase, încât antistielele comunale nici degetul nu-l urnesc. Eară antistielele comunale, din propriul indemn nu fac nimica în favoarea scoalei, pentru-că titularii sunt de-a-rëndul oamenii fără carte sau cu atât de puțină carte, încât nu pricep folosul scoalei.

În a doua linie sunt preoții, cari poartă vina, că scoalele sătesce rămân necercetate. Ei sunt ca se întrebunțez o respicare blândă, oameni foarte comodi; ei ar fi bucuroși, că toate cele tot alții să

numele Dulac; Massarelli îl cunoscă de atunci sub toate numele succesive, cu excepția poate, numelui de nou improvisat, Cristian Goefla. Cristian se încercă a se convinge de faptul acest din urmă, studiind aspra curiositate ce o observă la stolnicul, nu-i era atâta pentru plăcerea, a sci dacă el are sau nu cap de moarte, ci pentru interesul de a recunoaște în fața aceasta de escamator pe aceea a falsului nepot a dlui Goefle, care o văduse în seara premergătoare foarte bine.

— În sfârșit dise stolnicul, după multe întrebări obraznice, în fața cărora aventurierul își luă seamă, de curva o damă amabilă... o persoană tină, contesa Margareta d. e. și-ar cere a-ți vedea trăsăturile... dta ai fi așa obstinat a-i refuza...?

— Cine este contesa Margareta? dise Cristian în ton naiv deși cu plăcere ar fi palmuit pe ju-pânul Iohan.

— O Doamne! replică stolnicul, eu dic contesa Margareta, pentru-că ea este, de bună samă, femeia cea mai frumoasă, din toate câte sunt acum în castele. Nu ai observat-o?

— Și unde să o fi vădut-o rogute?

— În rëndul cel dintâiu a privitoarelor dtale.

— O! decumva crești, că jucând aproape singur, o piesă cu douăzeci de persoane, eu am timp a mă uita la doamne...

— Eu nu dic, dară, însfârșit dta n'ai fi insuflețit de dorința a plăcea unei persoane frumoase?

le facă. Multora le lipsesce însă și orientare, pen-trucă, cu toată cultura, ce dic că o au, nu cetesc nimica. Rar, foarte rar unde găsești la dâșii cărți bune și gazete. De gazete românesce și de cărți bune românesce mai-că nici nui vorbă. Astă scădere mare o au mai ales preoții din ținutul Sucevei; de aceea și stă acolo treaba scoalei mai rău decât ori-unde în țeară.

Consistoriul drept-că aduce aminte preoților de cercetarea scoalelor, dară tot, cum am dice, numai cam pedeeasupra, căci controlă eficace nu face, de i se împlinesc orânduiri. Ba cunoasem sate, ai cărora păstori sufletesci nu calcă cu piciorul în școală cât ține anul; eară protopresbiteriele, de și știu aceasta, închid ochii din motiv de cruțare sau se mulțămesc câte cu un stog de fân, cum fac subordinații lor față cu parochieni, ce au copii de școală, pe cari însă nu voiesc să-i trimită la școală.

Peste tot luând și vorbind la adevăr, archiepiscopia Bucovinei, cu toată fala ei, tot n'are protopresbiteri apți și serioși. Câți-va pădesc agendele bine, na-i ce dice, dară adevăr este, că numai atâta pădesc; între preoții subordinați nu știu descepta zel și emulațiune.

Apoi să scie, că preoții se adună în tot protopopiatul odată pe an în conferență. Întrebăm n'ar fi acolo locul de vedere al ortodocsiei? Aceasta însă nu se face nici odată; dară și cele ce se vorbesc în conferențele acele nu pot fi decât nesce lăpalie, căci așa socotim, că dacă s'ar petrece acolo ceva de doamne-ajută, de bună samă s'ar tipări măcar în Cronica „Candelei“ din Cernăuți; „Candela“ din Cernăuți ese la lumină mai bine de un an de dîle, dară nu s'a vădut întrinsa încă nici o notiță de conferențele pastorale, tocma așa ca și când ele n'ar fi esistând de feliu: Ce conferențe pastorale să fie acele?

„Papismul“,

și starea actuală a bisericii ortodoxe în regatul României.
(Urmare).

Biserica română singură în starea ei actuală nu poate să reziste în aceste lupte mari; ea trebuie să fie ajutată de toate puterile naționale: de guvern, de corpurile legiuitoare, de școală, de presă, de toată inteligența și inițiativa publică și privată; căci biserica este a națiunii. O națiune nu a esistat fără biserică, nici poate esista. Dacă vom ne grigi și disprețui pe a noastră națională forța lucrurilor va aduce la noi alta străină de noi și de trebuințele noastre.

Datoria St. Sinod este de a preveni națiunea de timpuriu, a-i propune mijloacele de îndreptare și a-i cere concursul.

Am arătat mai sus marele avantaj al bisericii ortodoxe în aceea, că ea este biserică națională, trăesce în nație și pentru nație, pe când biserica Romei este cosmopolită și fără nație, de aceea, și este în luptă cu toate națiunile. Însă aceasta biserică are un avantaj mare în aceea, că papa este o putere mare în lumea catolică, dispune de mijloace mari de tot feliu, directe și indirecte, și ajută la trebuința pe bisericile sale din toată lumea. Bisericile ortodoxe naționale însă n'au nicăiri ajutoriu, decât în lăuntru națiunilor, unde ele există; dacă

— Aplăcea? . . . Domnule Iohan! esclamă Cristian cu o vivacitate foarte bine făcută dta îmi spui aci, fără a te indoi un lucru foarte crudel. Dta, precum se vede, nu scii că natura m'a inzestrat cu o uriciune îngrozitoare, și că aceasta este unica cauză că caut a mă ascunde!

— Așa se dice, replică Iohan; dară și contrarul se dice, și dl baron ca și toate celelalte persoane mai cu samă doamnele aici împreunate, doresc foarte a ști de ce să se țină.

— Aceasta este o dorință nehibzuită, ce nu o voi indestuli nici de cum, și, pentru ai disgesta, eu am se apelez la mărturia dtale.

Vorbind așa, Cristian, care se îngrijesce a nu lăsa decât o luminare aprinsă în odaie, ridică masca sa de mătăsa neagră și arată repede și cu un fel de desperare stolnicului, o altă mască de pânză, indusă în ceară, așa de bine făcută, încât, fără o lumină foarte bună și un ecsamen minuțios, era cu neputință a nu o lua drept față omenească, cu nas turtit, palidă și grozav pătată de o pată mare roșatecă. Iohan, pe lângă toate bănelile sale, fu surprins, încât nu putea reținea o exclamație de disgest.

— Pardon, pardon, scumpe amice, dise el corigându-se, dta esci de deplâns totuși, și talentul și spiritul dtale sunt avantagiuri de cari te invidiez!

Stolnicul era însuși așa urit, încât lui Cristian îi venea a ride, vădend că el se ține cu mult mai frumos decât masca sa.

(Va urma.)

națiunile respective nu dau concursul lor bisericii, nu o ajută la împlinirea misiunii sale; dacă o dușmănesc, o degradează, o persecută, ei nu'i rămâne de cât calea crucei: a suferințelor și a martirului, — ceea-ce nu face onoare unei națiuni creștine să-și martirizeze biserica. De aceea guvernele și națiunile cele înțelepte totdeauna au susținut prestigiul bisericii lor cu toate puterile lor și au mers în acord cu biserica. Cestiunile bisericii au fost privite ca cestiuni naționale, și biserica a privit cestiunile naționale și politice ca nedeslipite de dânsa. Fără aceasta reciprocitate de concurs o biserică națională nu poate esista; ea cu încetul se atrofază și perde toată însemnătatea de putere morală a statului precum aceasta s'a întemplat în mare parte cu bisericile ortodoxe din imperiul turcesc.

De aceea Sf. Sinod trebuie: I. Mai întâiu de toate prin presă a deștepta națiunea despre pericolele, de care este amenințată biserica națională și prin urmare națiunea, de cătră necredință, carea aduce cu sine demoralizarea familiei și a societății, de cătră propaganda papistă, carea aduce cu sine influența și subjugarea străină.

II Al doilea, să rugăm guvernul a nu admite întemeerea propagandei papiste în România, prin înființarea de mitropolii și episcopii papiste, care nu sunt de trebuință, de cât în vederea înputernicirii propagandei catolicismului papist în România. Țara noastră nici decum nu are nevoie de o asemenea propagandă, ba încă sîntem datorii cu mici cu mari a o combate din toate puterile noastre. Noi avem biserica și religiunea noastră, adusă cu noi în Dacia dela vechia Romă creștină, adevărat apostolică eară nu papistă ca cea modernă. Roma actuală să-și întrebunțeze zelul său de propagandă la națiunile necreștine, de care geme globul pământului; propage jidanilor. Mahometanilor, tatarilor, budistilor și idololatriilor de toate speciile. Jurnalul conservator „Timpul“, în N. său dela 27 Aprilie s'ar părea favorabil înființării nouelor episcopate latine, pe temeiul a) că spiritul intoleranței religioase este primejdios;

b) că românii uniți din Ardeal nu și-au perdut naționalitatea lor prin unire cu biserica Romei.

c) Că românul este din fire tolerant și crede om de nimica pe acel ce reneagă legea lui. La aceste observații favorabile propagandei latine este ușor de răspuns. Românii respingend înființarea episcopatelor netrebuitoare pentru numărul actual al catolicilor ce locuesc astăzi în România, nu înjosesc întru ceva conștiința credincioșilor ei. Ei își vor esercita în toată libertatea cultul lor, ca și până acum, vor avea bisericile lor și când le vor mai trebui își vor mai construi fără impedecare; vor continua ași avea doi episcopi viđitori, unul la Iași, altul la București, carii sunt prea de ajuns pentru numărul credincioșilor lor, ce se află actualmente în România. Când dar românii vor lua măsuri preventive pentru apărarea bisericii lor naționale, nu are nime drept a se jigni, afară doar de acei cu scopuri ascunsă, agresive pe conta bisericii noastre pe care ei o urăsc și o persecută sistematic.

La punctul 2-lea răspundem: Dacă Românii uniți din Ardeal nu și-au perdut încă naționalitatea română, cauza este pentru că ei păstrează încă mare parte din bazele bisericii ortodoxe naționale. Dar unia este primul pas la catolicism, și propaganda romană nu se va lăsa până ce nui va face pe deplin catolici-români, reformând treptat și pe nesimțite totul până ce i va introduce în cosmopolitismul său. Autorul articolului din „Timpul“ mai spune în favoarea uniunii catolice din Transilvania, ca Metropolitul uniat dela Blaj, capul bisericii naționale române de acolo, este independent de episcopatul catolic din Ungaria și este subordonat numai „Sfântului Scaun papal.“ (Autorul acestui articol trebuie să fie însul „uniat“). Recomandăm autorului se cetească epistola metropolitului uniat Șuluț din anul 1862, cătră episcopul ortodox, Șaguna, și va vedea ce libertate mare de acțiune are un mitropolit uniat. „Escelența Ta, dice Șuluț, sînteți în toată Transilvania, așa dicend un domn nemărginit și neatârnat în propria diecesă întru cele ce se ating de afezările bisericesci, nu aveți a cere opiniunea nimeniui, a vre unui alt coleg episcopal, nici a unui mitropolit sau patriach, când aveți a face ori a întreprinde ceva. Eu însă, precum bine știți escelența ta, mă afl sub impregiurări mai grele. Eu, în administrația bisericii și a credincioșilor noștri din Transilvania și din provincia metropolitană, am ca colegi câțiva episcopi, între care este împărțită fosta diecesă a Făgărașului, am un nunțiu apostolic, un patriarch, ba încă și alți frați nu de originea comună, carii sunt foarte influenți, me controlează, urmăresc fiecare pas al meu cu un ochiu neadurmit, și adeseori chiar în lucruri la care nu au nici un drept, îmi țin legată, nu numai voia dar și conștiința mea!“ (Slavici. Die Rumän. pagina 102—103).

Din cauza acestor presiuni morale, și din neconvenitența tendință de a catolicisi treptat pe românii uniți, bărbați mari, ca Maior și ca Șincai, etc. au fost persecutați și excluși din clerul unit pentru că se opuneau la novismele papiste, introducându-se în biserică unită; au cercat chiar a le pune episcopi catolici, precum spune însuși autorul articolului din „Timpul“, dar turburarea poporului, a silit pe acest episcop și pe cei ce l-au pus a-și da aerul de episcop unit și a menține încă cultul ortodox. La episcopatele uniate se pun numai persoane agreeate catolicismului roman, și care s'au distins prin servilismul lor cauzei bisericești române. Persoane renumite prin devotamentul lor național, d. e. ca Cipariu, nu se pot învrednici să ajungă nici la metropolie, nici la episcopate! Cel din urmă argument al „Timpului“, că românul, deși tolerant, desprețuiesc pe cei ce de-neagă religionea, — este neesact și se desminte prin fapte pozitive. Chiar autorul spune un exemplu despre un tânăr român, carele și-a renegat re-

ligiunea, încât la moartea lui a renunțat la ori ce ceremonie religioasă. Istoria uniunii din Transilvania, pe care el vrea se o apere, încă este o dovadă vădită de toată lumea, că și poporul român este capabil a fi ademenit la renegarea religiei, dacă nu de odată, cel puțin treptat și prin amăgire. Afară de uniți tot în Transilvania mulți români au trecut la calvinism și apoi s'au contopit cu sēcuii și cu ungurii. Vechea nobilime din Transilvania și Ungaria, toată, trecând la catolicism s'a maghiarizat.

(Va urma.)

Varietăți.

* Alaltaeri pe la 2 oare au sosit în Sibiu scirea despre norocoasa naștere a unei archiducese. Pe edificiile publice îndată se arborară flamuri. Seara a fost iluminățiune.

* (Foc.) Era foc, încă mare foc, din negrije Boianul, o comună în apropierea Mediasului, locuită de români și sasi, a ars în 18/30 August a. c. ina-

inte de ameați mai întreg, încât în timp de 3 oar^o la 250—300 case din 400 se prefăcură în cenușe împreună cu toate clădirile economice apartinătoare și cu bucatele și nutrețele adunate de pe câmp. Deși pompierii din Basna sau Boianul de sus au sosit îndată în ajutoriu, totuși focul nu se putu stinge fiind vânt și poporul dus de acasă parte la câmp, parte la Mediaș cu vite de vândut, pentru ca să-și facă bani și să-și poată plăti dările fiind amenințați cu esecutiune. Bisericile române au scăpat, cum se știe, neatins de foc: ear cea luterană de două ori luă foc, și de două ori fu scăpată prin hărnicia unui ingrigitoriu. Se aude că ar fi ars și doi băeți și mai mulți porci. Focul să se fie escat dela un cuptoriu de pâne. Dauna se suie până la 50,000 fl. v. a. Seracii oameni! ce vor face ei acum spre earnă?

Loterie.

Sâmbătă 1 Septembrie 1883.

Buda: 77 26 6 73 15

[496]

1—3

CONCURS

Pre baza statutului organic bisericesc §. 63. combinat cu §. 23. punctul 5. și conform decisului Venerabilului Consistoriu diecesan din 1 Iunie 1883 Nr. 341 B. se publică Concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Ciacovei din diecesa Caransebeșului.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sânt:

a) Sesiunea, birul și stola parohiei a II-a din Voiteg; apoi sesiunea de sub Nr. C. 489 b. a parohiei reduse după reposatul preot Sofronie Murgu din Ghilad, care sesiune se confere din partea Consistoriului spre mai bună subsistență a protopresbiterului dela 1. Ianuarie 1884 încolo până în 15 Septembrie 1886 în arândă ei anuală — după detragerea contribuțiunii și a ecivalentului — cu suma anuală de 210 fl.; — eară din 15 Septembrie 1886 încolo în natură. Eară la cas de despărțire a românilor din Ciacova de către Ierarhia sârbească respective Episcopia din Timișoara, parohia română din Ciacova va deveni parohia protopresbiterală.

b) Taxele pentru ședulele de cununie normale prin decisul sinodului eparchial din anul 1871. Nr. 60 și 99 cu 2 fl. respective 1 fl. pentru fiecare ședulă de cununie.

c) Birul protopopesc după rescriptul declarătoriu dela anul 1779, — 100 oca (1. Hl. și 54 litre) de grâu, sau ecivalentul acestuia în bani dela fie-care preot cu parohia.

d) Paușalele de călătorie preliminate cu 200 fl. drept recompense pentru taxa de 4 fl., ce o luau protopresbiterii mai înainte pre baza unor ordinațiuni ministeriale și anume 2 fl. pentru ținerea esamenelor anuale în comune eară 2 fl. pentru revisiunea socotelilor bisericesci.

e) În fine sala mobilată și paușalul oferit de comitetul protopresbiteral pentru susținerea cancelariei protopresbiterale.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pre terenul bisericesc și școlariu, cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnaziale s'au reale cu testimoniu de maturitate au terminat studiile teologice în vre unul din Institute din Metropolia noastră și a susținut cu distincție succes esamenul riguros de calificățiune.

Acei aspiranți au preferență, cari au frecuat sau absolvit cursuri juridice sau filosofice la vre-o academiă sau universitate s'au distins prin editarea vre-unui op folositoriu pre terenul bisericesc sau școlariu.

Cei ce voesc a concurge la acest post sânt avisați a-și așterne suplicele concursuale înscrise cu toate documentele originale necesare la comisarul Filip Adam, asesor referente al consistoriului diecesan în Caranse-

beș, în termin de 30 de zile dela prima publicare a acestui Concurs în foaia „Telegraful Roman“.

După expirarea termenului pus în escrierea de Concurs, nu se mai pot primi recurrese.

Ciacova în 19 August 1883.
Comitetul protopresbiteral al tractului Ciacovei.

În înțelegere cu subscrisul

Filip Adam m. p.,
comisariu consistorial.

Nr. 278.

[394] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor de învățatori la scoalele profesionale gr. or. din comunele mai jos numite se escrie concurs cu termin până la 10 Septembrie st. v. a. c.

1. De va, cu salar anual de 350 fl. cuartir și lemne de încălțit, cum și unele accidentii stolare.

2. Chergeș cu salar anual 100 fl. în bani, 16 măsuri mari în naturale, parte grâu, parte cucurus, cuartir și 3 stângini de lemne cubici, din cari se va încălțit și scoala.

3. Panc-Selisce, salar anual în bani 100 fl., în naturale 52 măsuri, jumătate grâu, jumătate cucurus, cuartir și 10 stângini de lemne din cari se va încălțit și scoala.

4. Fintoag, salar anual în bani 72 fl., în vuptuale 64 măsuri parte grâu parte cucurus, cuartir în edificiul scoalei și 8 stângini de lemne din cari se va încălțit și scoala.

Cererile de concurs înscrise în sensul legilor și regulamentelor în vigoare, se vor așterne subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul indicat.

Deva la 15 August, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Devei și Dobrei.

Ioan Papiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 308. 1883.

[493] 2—3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești dela scoalele conf. gr. or. din mai jos semnatele comune țititoare de ppresbiteratul Mercurii se prolungește concursul publicat în „Teleg. Rom.“ Nr. 80 82, până la 10 Septembrie an. curent.

1. Gârbova cu salariul anual de 200 fl. cuartir în edificiul scoalei. 4 □ lemne de foc din cari e a se încălțit și scoala, și grădina de legumi.

2. Ludoș, salar 250 fl. relut de cuartir și lemne de foc.

3. Spring, salar 200 fl. cuartir natural în edificiul scoalei și lemne de foc.

4. Armeni, salar 250 fl. și cuartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi își vor adresa cererile concursuale, înscrise coform legilor în vigoare oficiului protopresbiteral al tractului Mercuria în Mercuria până la terminul indicat, și în cât ar fi posibil a se prezenta și în persoană înaintea dlui adm. prot. Ioan Droc

Dela oficiul ppresbiteral al Tractului Mercuria la 17 August 1883.

Nr. 226

[495] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățatoriu la scoala poporală gr. or. din Cheia protopresbiteratul Branului, se escrie concurs cu termin până la 20 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: un salar anual de 100 fl. v. a. cuartir liber și lemnele trebuincioase de foc.

Concurenții să-și adreseze suplicele lor înscrise în sensul statutului organic și al regulamentului congregual

din 1878 la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Brașov până la terminul de mai sus.

Brașov, 12 August, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Branului.

Ioșif Barac m. p.,
ca adstr. ppresbt. al Branului.

Nr. 225.

[489] 3—3

CONCURS.

La scoala confesională română gr. or. din Rășnov protopresbiteratul Branului cu începerea anului școlar 1883/4 se înființează și clasa a IV-a. Pentru ocuparea unui post de învățatoriu la această scoală se escrie prin această concurs cu termin până la 8 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt 300 fl. v. a. solvinți în 4 rate, cu prospect de a se ameliora în viitoriu salariul.

Doritorii de a ocupa acest post trebuie să aibă calificățiunea recerută pentru învățatori dela scoalele capitale, să cunoască și limba germană și să se fie vërșai în cântările bisericesci.

Petițiunile înscrise în sensul legilor din vigoare sânt a se așterne până la terminul sus indicat reverendisimului domn protopresbiter Ioșif Barac ca adst. ppresbiteral al tractului Bran în Brașov.

Din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în Rășnov la 6 August 1883.

În conțelegere cu oficiul ppresbiteral al Branului.

Comitetul parochial.

Dimitrie Nan m. p.,
paroch și președinte.

Nr. 250.

[490] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătorești la scoalele profesionale din comunele protopresbiteratului Sebeșului mai jos înșirate se escrie concurs cu termin până la 20 Septembrie 1883 st. v.

1. Vingard, cu salar anual de 200 fl. v. a. cortel și un stângin de lemne

2. Daia, cu leafă anuală de 200 fl. v. a. cortel, un stângin de lemne și folosirea grădinei scoalei.

3. Laz, cu salar anual de 120 fl. v. a. cortel și 2 stângini lemne.

4. Cioara, cu salar anual 100 fl. cortel și lemne de foc.

5. Petrifălău cu leafă anuală de 62 fl. v. a. cortel și lemne.

Doritorii de a ocupa vre una din supranumitele stațiuni au a-și substerne cererile înzestrate cu toate documentele prescise de legile în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul indicat.

Sebeș în 10 August, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. res.

Ioan Tipeu m. p.,
protopresbiter.

Stabilimentul de liniaturi L. MICHAELIS în Sibiu.

Dela tipografia archidiecesană în Sibiu se pot procura:

Caiete de seris

din 8 foi pentru începători cu linii largi, din hârtia fină satinată și bine cleită, cu învăliș vênēt și vigneta albă pentru scrierea numelui

în două colori liniate.

Caiete într'o coloare, frumos liniate, pentru scrisoare română, germană, pentru dictando din 8 foi, cu învăliș și vigneta albă.
Prețul unui exemplar 2 cr., 100 exemplare 1 fl. 65 cr.

Caiete fără vigneta din foi, cu învăliș vênēt, pentru începători în două colori liniate, pentru scrisoare română, germană, pentru dictando și caligrafie.
Prețul unui exemplar 1 1/2 cr., 100 exemplare 1 fl. 34 cr.

Caiete pentru comput din 8 foi, cu învăliș vênēt 100 exemplare 1 fl. 50 cr.
Dictando cu margo din 8 foi, prețul unui ex. 2 cr., 100 ex. 1 fl. 98 cr.
" " " " 12 " " " " ex. 3 cr., 100 ex. 2 " 50 "

Caiete din 6 foi, cu învăliș vênēt, pentru scrisoare română, germană, pentru dictando și comput.
Prețul unui exemplar 1 cr., 100 exemplare 80 cr. [492] 2

Efectuesce liniaturi pentru protocoale și registre comerciale prompt și eftin.